No. 54. 1857

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws- COURANT. Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag, 4 Maart.

FRANKRIJK

Parijs, den 1sten Maart.

De redenering door den heer *Dupin* gisteren in de kamer der afgevaardigden tegen de voordragt uitgesproken, waarbij voorgesteld wordt, een persoonen, in een komplot tegen den staat betrokken, voor eene verschillende regtbank te brengen, naarmate dat zij tot eene lagere of tot een meer militairen stand behooren, heeft het algemeen gedenkteken eene uitleg aangevuld. Zijne rede, die zich door eenen schitterenden voordragt onderscheidde, en waarin hij niet alleen op nieuw blijken gaf van zijne grondige regtskennis, maar ook met een' bijzonderen nadruk, naar het scheen uit zijne overtuiging geboren, spruk, strekte voornamelijk, om het onbestaanbare van den voorgestelden maatregel te doen blijken, waardoor van misdadigers in eene en dezelfde zaak betrokken, de een schuldig verklaard, de andere vrijgesproken zou worden, en waardoor men zien zou, dat in zake van komplot, de burgerbeklaagde vrijgesproken zijnde, de militair zou worden veroordeeld voor de deelname aan een komplot, waaraan de medepligtigen ontbraken. De heer *Dupin* staafde voorts zijne bedenkingen tegen het ontwerp met eene menigte aanhalingen uit het romeinsche regt en uit de voornaamste regtsgeleerde schrijvers, en bragt gelijk den heer *Molé* in tegenspraak met zich zelven, door te herinneren, hoe dezelfde zelf vroeger het beginsel der eenheid had gehuldigd. De redevoering van den heer *Dupin* heeft onbetwistbaar eenen grooten indruk op de kamer gemaakt en misschien menigeen tot zijn gevoelen overgehaald. Zulks is blijkbaar te zien aan den toon der ministeriele bladen, waarvan sommigen geene andere wederlegging vinden, dan de schoolsche en gemaakte regtsgeleerdheid van de rede des heeren *Dupin* te beschimpen, of, gelijk het meer omzigtige *Journal des Debats*, met te betogen, dat de regtsgeleerde geest van den heer *Dupin*, om den vorm, het staatkundig belang uit het oog verloren heeft. Intusschen verwondert men zich zeer algemeen, dat de heer *Dupin* verkozen heeft het eerst te spreken, daar nu, door den loop dien de discussie nemen kan, de indruk door hem te weeg gebragt, ligt kan verzwakken, en hij uit dien hoofde waarschijnlijk later weder het woord zal moeten opvaatten, en dan welligt de hoogte van zijn eerst discours niet zal bereiken.

Het slot der zitting van gisteren werd gekenmerkt door een bijzonder incident. Een lid der kamer en nabestaande van den maarschalk *Ney*, de heer *l'Espée*, meende ten overvloede dat de naam van den generaal op eene voor zijne eer niet loffelijke wijs door den heer *Dupin* was aangehaald, hetgeen tot een zeer onstuimig tooneel in de kamer aanleiding gaf.

In de zitting van gisteren heeft voorts de heer *Poulle* nog voor het ontwerp het woord gevoerd.

In die van heden hebben de heeren *Delespaul* en *Golbanga* tegen het ontwerp gesproken, en voor hetzelve de heer *Hradières*. Deze betoogde voornamelijk, ter wederlegging van de redenen van den heer *Dupin*, dat de onderhavige wet minder met het verledene dan met het tegenwoordige te doen had; dat men, om een kwalijk begrepene eerbied voor de vormen, Frankrijk meest later verloren gaan; dat bij de gevaren die het land bedreigen, hij niet gedacht had, dat men zich geheel tegen het ontwerp zou verklaren; dat men het wilde wijzigen of beter maken, het zich beginnen; maar het geheel te verwerpen, mogt heeten zich om de veiligheid van den staat niet te bekommeren; wat voorts het brengen van den soldaat voor den krijgsraad betrof, deze was zijn natuurlijke regter en kon hij zich daarover niet beklagen. Bij het vertrek van den post voerde de heer *Parent* voor het ontwerp het woord.

In den aanvang der zitting kwam de heer *Lespée*, bij de voorlezing van het procesverbaal, terug op hetgeen de heer *Dupin* van den maarschalk *Ney* gezegd had, meenende hij, dat door de onbescheidene openbaringen omtrent het karakter des maarschalks, en zijne laatste gewigtige pogenblikken, zijne nagedachtenis was aangerand. Eene nieuwe verklaring van den heer *Dupin*, stelde hem echter te vreden.

De generaal *Tirlet* zoude het voornemen hebben, om een amendement in het ontwerp voor te stellen, dat men zoowel militairen als burgers voor den krijgsraad bragt, doch had de heer *Guizot* in de zitting van gisteren hem dat hebben doen ontraden.

— Men verzekert dat het ministerie thans zeer spoedig aan de Kamer der gedeputeerden een supplementair krediet van 14 millioenen voor Algiers zal aanvragen.

— Het *Journal des Débats* meldt, dat onze gezant te Lissabon, *Bois le Comte*, eene overeenkomst met het portugeesch gouvernement getroffen heeft voor de wijze van betaling eener schuld van 600,000 fr. door het portugeesch bestuur aan fransche onderdanen verschuldigd en in 1831 als wettig erkend, doch waaraan de voldoening was achtergebleven. De betaling zal geschieden in schatkistbons, betaalbaar 1 November, en het fransch bestuur van zijne zijde zal een tweetal portugeesche schepen vrijgeven, die het sedert 1831 tot waarborg te Brest bewaarde.

— Gisteren heeft *Meunier* weder een verhoor ondergaan, dat van 9 tot 11 uren duurde; heden moet hij op nieuw voor den regter van instructie verschijnen. Gisteren zijn voorts weder achttien personen, ter zake van den aanslag van *Meunier* of *Champion*, voor den regter geroepen. Eindelijk wil men, dat men agenten naar Zwitserland gezonden heeft, waarheen, volgens de verklaringen van *Meunier* een aantal personen die in zijnen aanslag betrokken zijn, zouden gevlugt zijn.

— De *Temps* heeft aangekondigd, dat ook bij zijn intrassaat eerstdaags zal vergrooten.

— De dagbladen van Straatsburg behelzen een brief van den procureur des Konings bij het hof van Colmar, de heer *Rossée*, waarin deze de redenen verklaart, die hem tot eene volgende zitting hebben doen verschuiven de behandeling van de zaak der overige in den Straatsburger opstand betrokken, doch ontvlugte personen, die zich na de vrijspraak der andere, vrijwillig in handen der justitie hebben gesteld. De heer *Rossée* zegt, dat hij het voor zijn' eersten pligt rekent, dat de aanklagt nimmer aan de debatten der assises worde overgelaten, voor dat men de inlichtingen van allen mogelijken aard heeft ingewonnen; daar nu de troepen, die toenmaals te Straatsburg lagen, sedert van daar en gedeeltelijk naar Algeirs vertrokken zijn, ontbrak de noodige tijd, om de getuigen, wier verklaring onontbeerlijk was, te dagvaarden, en van dat oogenblik was het noodzakelijk geworden om de zaak uit te stellen. Er zijn, besluit de heer *Rossée*, in de uitoefening der functien van het publiek ministerie pligten, waarvan men niet kan afgaan, en welke ik wensch te volgen, daar ik ten gelaten alle andere overwegingen. Het klinkt zeker zonderling, dat men, na de vrijspraak der eerste vervolgden, thans zoo [illegible] wil zijn in de instructie van de zaak der overigen. Van de zes voortvlugtigen hebben zich er vijf komen aanmelden.

— De *Sentinelle* van Bajonne meldt dat *Cabrera* den 24sten l. met 2 a 3000 man en 3 a 400 paarden, te Iniesta, eene aanzienlijke plaats van la Mancha, was binnengetrokken, onder de noodige rations voor zijn volk en de paarden had gevorderd.

— De Berigten uit Madrid tot den 21sten houden hoofdzakelijk het volgende in: De minister van oorlog steeds ongesteld zijnde, had men hem een onder-staats-secretaris toegevoegd. Dagelijks ontving men rapporten uit het leger afgezonden door de beide cortes-gedeputeerden *Lujan* en *de Pablo*; men was weinig te vreden over *Espartero*, die zich een soort van dictatorschap aanmatigde, en nog minder over *Quiroga*, die aan het leger van het centrum [illegible] vo-

nig de hand gehouden had, dat het genoegzaam ontbonden was. Men was voorts ongerust over het wel gelukken van het met zooveel ophef aangekondigde zamenwerkend operatie-plan, waarvan tot heden nog niets gebleken was. Van den anderen kant blijkt uit de oogt van *Cabrera* steeds veel ongerustheid. Men had aan *Espartero* last gegeven om eenige troepen ter beveiliging der hoofdstad van het leger te detacheren, en deze had 2000 man afgezonden. Voorgens een gerucht, dat zich te Madrid begon te verspreiden, hadden de troepen der koningin te Rauel, nabij Valencia, een vrij ernstig verlies geleden.

Te Madrid bevond zich zekere britsche zeekapitein *Maillan*, die aldaar met de meeste onderscheiding was ontvangen en eerlang naar Londen zou terugkeeren. Deze had onder anderen verklaard, dat na den 16den deze het getijde niet meer zou toelaten om den aanval op Fontarabie van den zeekant te ondersteunen.

— Ter beurze ging heden weinig om, ook was er geen nieuws. De 5 pCt. ondergingen eene geringe daling. De Spaansche fondsen waren iets weiliger. De notering was heden (1 *Maart*) 5 pCt. rood 86 ; 5 pCt. 76,75 ; Nap. renten 98,75 ; Portugal 3 pCt. 51⅝ ; [illegible] 1¼ ; Differed. 11⅛ ; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten Februarij.

De Russische gezant te München, Vorst *Gagarin*, is den 24sten dezer aldaar overleden.

— Te Schmalkalden is op den 24sten dezer plegtig de dag gevierd, waarop voor 300 jaren de artikelen, bekend onder den naam van het Schmalkaldische bondgenootschap, aldaar zijn onderteekend geworden. De merkwaardige dag zal er tevens gevierd worden door de vereeniging van de lutherse en hervormde gemeenten aldaar.

— De regerende hertog van Saxen Coburg Gotha zou den 25sten dezer naar Brussel afreizen, om een bezoek bij zijnen broeder, den Prins *Leopold* der Belgen, af te leggen, en zijne beide zonen, die sedert een jaar te Brussel verblijven, van daar af te halen.

— In berigten van de Italiaansche grenzen van 19 Februarij, worden de onrustige bewegingen, die op den laatsten avond van het Karnaval te Rome hebben plaats gehad, als van een veel ernstiger aard voorgesteld, dan in de vroeger door ons vermelde tijdingen. Volgens de dezelve zouden werkelijk kwalijkgezinden van de minvoegdheid des volks over het verbod der gewone vastenavonds vermakelijkheden partij hebben willen trekken, om ter bereiking van hunne misdadige oogmerken, onlusten te doen ontstaan, en waren een aantal dier aanstokers in hechtenis genomen. De bezetting was op den avond der rustoring en den volgenden dag in de kazernen bijeengehouden, en de regering had besloten dezelve te versterken; te welke einde naar de provincien bevel gezonden was, om alle voor de dienst en het behoud der orde aldaar niet volstrekt noodzakelijke troepen, naar de hoofdstad te zenden. Deze maatregel werd door de vredelievende burgers met veel genoegen gezien, daar onder het volk te Rome nog steeds eene groote gisting heerschte, alschoon de rust er niet verder was gestoord geworden.

— De oostenrijksche *Beobachter* geeft de volgende berigten uit het Oosten:

» Brieven uit Alexandrie van 21 Januarij melden, dat de stad wel is waar van de pest was bevrijd, doch dat zich in het lazareth nog eenige gevallen hebben geopenbaard. — Ter vervolging van de sedert eenigen tijd in de wateren van Alexandria verschenen zeeroovers, heeft het bestuur aldaar twee oorlogsvaartuigen met eene stoomboot afgezonden die nog steeds op kruistogt zijn. De k. k. vice-admiraal *Dandolo*, heeft op verzoek van den oostenrijkschen consul, tot hetzelfde oogmerk de *Montecuculli* afgezonden, en sedert hoort men van geen roovers meer. — De engelsche schijnen de scheepvaart op den Euphraat te willen opgeven en hunne schepen aan de Oost Indische kompagnie over te doen. Daartegen heeft de pacha van Egypte bevel gegeven, om van [illegible] handelschepen aan te koopen, ten einde met dezelve handel op de Roode zee te drijven. Het ontwerp om nee spoorweg van Suez naar Cairo aan te leggen, bestaat nog altijd, zelfs zijn de daarvoor bestemde ijzeren sporen reeds uit Engeland aangekomen.

— Te Weenen waren den 21sten Februarij genoteerd: 5 pCt. 105⅛; 4⅝ 100; 5 pct. 75⅛; Bankactien 1573.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Maart.

Tot Nederlandschen consul te Civita-Vecchia, in den Kerkelijken Staat, is benoemd de heer *J. Anzo*.

— In de *Dordrechtsche Courant* leest men het volgende:

» Van het naburig Werkendam schrijft men, dat de jongste stormvloed in die streken onberekenbare schade heeft veroorzaakt: niet alleen hebben de kaden en beplantingen van alle buitenpolders aanmerkelijk geleden, zijn groote voorraden van rijs en andere voorwerpen voor de oevers gegaan, maar zijn, zelfs op de hoogste dijken van den Vaart, vele, die op verscheidene plaatsen zijn overgeloopen met en door huizen deerlijk beschadigd, zelfs enkele, zoo als aan den Nieuwendijk, finaal omvergeslagen. Hetgeen intusschen het meest te bejammeren is, zijn de menschenlevens die daarbij zijn omgekomen; onder anderen zijn op den polder [illegible] vijf menschen verdronken, en hebben ook eene weduwe en hare zes kinderen, die een klein huisjen aan den buitendijk van den Dussenschen of Zuid-Hollandschen polder bewoonden, hun graf in den vernielenden vloed gevonden. Hoezeer overigens, gelijk boven gezegd is, het water over de kruinen der dijken gestroomd heeft, is men nogtans in het land van Altona gelukkig voor doorbraken bewaard gebleven.

» Nog van eene andere naburige plaats, de Zwaluwe, verneemt men, omtrent den jongsten [illegible] het volgende gemeld: » De jongste storm heeft inzonderheid de dorpen Moerdijk en Lage Zwaluwe geteisterd: De meeste huizen hebben schade geleden, enkele schuren of arbeiderswoningen zijn geheel of ten deele ingestort. De hooge buitendijk, van de eene tot de andere gemeente strekkende, heeft, in weerwil van de belangrijke herstellingen in den laatsten zomer, aanzienlijke schade geleden. In de nabijheid van de Hooge Zwaluwe is dezelve voor het geweld der golven bezweken; ten gevolge hiervan berekent men dat 900 bunders wei- en bouwland, tot de genoemde gemeenten behoorende, zijn overstroomd geworden. De beide beurtschepen van de Lage Zwaluwe zijn uit hunne haven tot aan den dijk opgedreven, kleinere vaartuigen zijn op verren afstand heen geworpen, veler schade is aanzienlijk. Vooral te beklagen is het lot van schipper *A. Molengraaf*; na vier uren met zijn vaartuig, waarin zijne hoogbejaarde ouders, benevens zijne vrouw en vijf kinderen zich bevonden, door verlies van het roer met de golven geworsteld te hebben, stiet het schip tegen den dijk, hierdoor, met hulp van eenige onverschrokkene dorpelingen, aan dreigend doodsgevaar ontkomen, met hij zich, door het verlies van het vaartuig zelve, het middel tot onderhoud benomen, en is met de zijnen, zonder ondersteuning van weldenkenden, aan armoede ten prooi gegeven.

— Uit Middelburg schrijft men van 1 dezer:

» De griep of influenza, welke in deze stad en het eiland sterk heeft geheerscht, begint te verminderen, zoodat de gezondheidstoestand zich merkelijk verbetert.

» Naar men vernoemt zal de aflossing van het detachement van het reserve-bataillon der 15de afdeeling infanterie, te Bath, naar alle waarschijnlijkheid voor dit maal eene maand later geschieden.

» Ook vernoemt men, dat waarschijnlijk het zieken-etablissement te Hulst, hetwelk door den storm van den 29sten November deerlijk was gehavend, hetgeen zeer veel ongerief veroorzaakte, hersteld zal worden."

De uitgemaakte discussien over de begrooting der oorlogs-kosten zijn eergisteren bij de belgische afgevaardigden geëindigd. In het algemeen heeft men bij die beraadslagingen opgemerkt, dat er meer eene strekking bestond, om het leger in België niet alleen op den tegenwoordigen voet te houden, maar hetzelve eene meerdere uitbreiding te geven, dan tot reductien te denken. Een der punten, waarop de meeste nadruk gelegd werden is de geneeskundige dienst, aan het hoofd [illegible] Dr. *Vleminckx*, staat, welke [illegible] zijn ontslag had gevraagd, doch hetzelve bedankt is, en tegen [illegible], nadat [illegible] ten tegen zijn beheer waren opgekomen, thans zelfs [illegible] is door [illegible] onder hem staand officier van gezondheid, de Dr. *Feignaux*, nadat deze vooraf zijn ontslag had bekomen. Deze zaak wordt thans onderzocht voor eene commissie van generaals; de regering en de kamers zijn er mede gemoeid, terwijl men opmerkt, dat men beter gedaan had, met den beklaagde en den aanklager voor het militair gerigtshof te betrekken, dan dat steeds autoriteiten zich met de zaak mengen, welkdanigheid vervolging wellicht op gisten zal uitloopen.

— Schoon er weinig verhandeld word, zijn [illegible] gisteren ter Antwerpsche beurze vrijer dan gewoonlijk en klom tot 24⅝ à ⅞; bij de sluiting bleef dit papier op 24⅝. De notering der fondsen was overigens (1 *Maart*): Belg. 100⅛; 5% Metall. 106¼; Spanje Ardoin 24⅞; ⅜; Defered 8⅝; Napl. renten 92⅜; 3. Tavolière 50¾; Sicil. 92⅛; Rom. L. 100⅝; Gemeente Antw. 98⅞; Ibm. 85¼. — Wisselkoers op Amsterd. en Rott. ⅜ pct. plenter.

Frankrijk is niet zeer gelukkig met zijne kolonien. Het heeft bijna den schijn, alsof alles zamenspannen moet, om het te over-

tuigen van de gegrondheid des verwijts ter gelegenheid der neerlaag voor Constantine door een Engelsch dagblad gedaan, dat Frankrijk zijne kolonien nooit heeft weten te bewaren. Wij zullen niet onderzoeken, hoeveel waarheid dit gezegde in zich besluit, evenmin welk aandeel de jaloersche Engelsche staatkunde daaraan kan gehad hebben. Wij stellen alleenlijk vast: dat na de glorierijke overwinning van Algiers, Frankrijk meer geld en manschap aan de kolonisatie heeft opgeofferd, dan dat het voordeel daarvan getrokken heeft. De ongelukkige togt tegen Constantine had, dacht men, de maat vol gemeten; edoch de slag van het springen van het buskruidmagazijn, de vernieling van het tuighuis en het aantal menschenlevens, hetwelk dat onheil heeft gekost, heeft het aantal rampen kunnen vermeerderen. Tot overmaat van ongeluk is ook de pest in de nabuurschap van het Afrikaansche leger uitgebroken, en wee hetzelve, wanneer die ziekte van Tripoli tot in Algiers en tot in de rijen der Fransche soldaten doordringt. De weifeling, die in den raad bespeurd is opzigtelijk het te houden gedrag met den maarschalk *Clausel*, zijne destitutie alvorens men zijne verontschuldiging voor de kamers gehoord heeft, en de nu eens verklaarde, dan weer onlkende vertraging der expeditie-maken het niet onwaarschijnlijk, dat Frankrijk een ander systema omtrent de Algiersche kust schijnt te willen aannemen. Waarin liggen evenwel de bewoegredenen daartoe? Moet men die zoeken in Frankrijk vrees voor eenen eventuelen oorlog, bij de verkoeling der alliantie met Engeland? Moet men die zoeken in eene spanning tusschen de Oostelijke mogendheden en Frankrijk? Of ligt de grond daartoe in bijzondere considerationen, welke reeds eenige jaren gelden, een groot verschil van meening, over het al of niet wenschelijke van het behouden der kolonien op de Barbarijsche kust, doen ontstaan? Al deze vragen zal de tijd moeten oplossen; schoon de te verwachten aanvraag van crediet veel licht over het stelsel der ministers zal verspreiden, terwijl het uit de laatst aangekondigde benoeming van den hertog *van Orleans* tot opperbevelhebber der expeditie, schijnt te blijken, dat de ministers zich genoodzaakt zullen zien, is het niet terstond, dan later in den loop des jaars, aan het verlangen der eersuchtige natie toe te geven.

DE SPEELHUIZEN TE LONDEN.

Sedert lang is er niets over de wereldstad aan de Teems geschreven dat van zoveel onderrichting en onzijdigheid getuigt, dan het op het laatst van het afgeloopen jaar te Londen verschenen werk: *The great metropolis, bij the author of random recollections of the House and commons*, 2 *vol.* Vooral toont de schrijver dat hij geheel te huis is in de hoogere kringen der zamenleving, en door het gansche werk heen vinden deze in hem een streng regter. Het volgende uittreksel uit dit werk, hopen wij dat onzen lezers niet ongevallig zijn moge:

» Wie, die te Londen geweest is, zou niet van *Crockford* hebben hooren spreken? Zeker niemand, een ieder zal kunnen zeggen dat het een voornaam speelhuis is; maar de meesten weten er niets meer van; want èn de eigenaar, èn de *habitués* doen al hun best om wat in dit huis omgaat voor vreemden te verbergen. *Crockford* is de vooraanstaande speelvereeniging van Londen en van de geheele wereld. Het huis heeft aan de regter zijde de straat St. James, en is maar een paar schreden van Piccadilly verwijderd. Het werd in 1825 voor de som van 1,000,000 gs. gebouwd; 450,000 gs. voor de versieringen van binnen, daarvonder niet berekend. Het gebouw is zeer groot en ziet er van buiten fraai uit; maar bezwaarlijk kan men zich een denkbeeld maken van de pracht die binnen in hetzelve heerscht, en in dit opzigt heeft het zijns gelijken binnen Londen niet. Ik ben wel overtuigd, dat ieder, hij moge dan ook in alle hoogadellijke verblijven geweest zijn, die voor het eerst den voet in het *salon* van *Crockford* zet, verblind zal worden door den luister die daar wordt ten toon gespried. Voor eenigen tijd had ik gelegenheid, om met een mijner vrienden de inwendige inrigting te bezien; doch toen wij het *salon* binnen kwamen, moesten wij ons inderdaad van onze verwondering herstellen. Dit vertrek is zeer ruim; van twee kanten bevinden zich twee spiegels in prachtige lijsten, waarvan het glas alleen 2500 fr. heeft gekost; zij zullen omtrends zestien voet hoog en acht voet breed zijn. De wanden en de zoldering van het *salon* zijn rijk bewerkt met vergulde beeldhouwwerk. De lichtkroonen zijn weergaloos schoon, en wanneer de talrijke kaarsen, die men er altijd in brandt, zijn aangestoken, is hare uitwerking betooverend. Ter linkerzijde van dit *salon*, is het vertrek voor de kaartspelers, dat wat kleiner, maar even prachtig is. Ter regter zijde is een vertrek waarin allerlei hazardspel gespeeld wordt, met al deszelfs toebehooren. Deze kamer is de kleinste, en heeft eene lengte van twintig en eene breedte van veertien voet. Aan het laatste vertrek grenst de eetzaal der spelers. Naar het getal stoelen te oordeelen, die om de tafel stonden, moesten er den nacht te voren veertien personen aan de hazardspelen hebben deelgenomen, want deze alleen worden aanhet gastmaal indeze bijzondere zaal toegelaten. De *soupers* zijn zoo glansrijk, dat men ze zelden zoo bij de lords van den hoogsten adel aantreft, en echter worden ze door *Crockford* gegeven zonder dat hij er zich voor laat betalen.

Niet minder uitgezochte soupers worden, eveneens voor niet, in het *salon*, aan de leden der speelklub die het verlangen, voorgedient. Eerst kon ik niet begrijpen hoe het mogelijk was, dat meester *Crockford* zulk een rijk onthaal aan de 750 inteekenaren der klub kan bereiden, die niet meer dan 240 gs. bij hunne toetreding en vervolgens jaarlijksche bijdrage van 120 gs. betalen; weldra werd mij de zaak echter klaarder. De eenvoudige

meester *Crockford*, ten opzigte van hen die in het vertrek der hazardspelen binnenkwamen, en het werk stelde, kon namelijk onmogelijk aan mijne aandacht ontglippen, nadat ik bespeurd had, dat men hun dadelijk de fijnste wijnen in eene groote mate toediende. Als de wijn in den man is, dan toch, is men het beste gestemd om zijn geld op het spel te zetten en om met meerder gemakkelijkheid het verlies daarvan aan te zien. De gastmalen in het *salon* dienen echter nog tot iets anders. Daar buvinden zich zekere menschen die men *Greeks* (Grieken) of *Spiders* (Spinnewebben) noemt, en, die, aan de speelinrigting verbonden, zelven leden der club schijnen te zijn: zij bezitten geen penning fortuin, maar toonen zich daar desniettemin zeer eigen; vraagt men waarom? door hunne behendigheid om lieden zonder ondervinding te verblinden, of, zoo als zij het noemen, door hunne meester om de vogels te verstrikken en te plukken. Zulke wezens moeten natuurlijk met onderscheiding behandeld worden, en daar zij zelden te huis *souperen*, zoo weten zij de tafel van *Crockford* des te meer te waarderen. Maar, het is huis lokken der vogels, zou slechts half werk zijn. Vooral moet men de van geen kwaad bewusten aan het gastmaal trachten doen aanzitten en in de heerlijke wijnen smaak doen krijgen. Misschien waren zij, bij hunne intrede in het huis niet vrij van de begeerte om een enkelen maal de dobbelsteenen in de hand te nemen, of, eene kleinigheid, en niets meer te wagen. Nu worden zij door degenen die geintroduceerd hebben overgehaald om aan tafel deel te nemen, hetgeen over 't algemeen zoo kwaad niet wordt gevonden, en het *souper* is naauwelijks geëindigd of men begeeft zich zonder eenige bedenking aan de speeltafel. Zoodra men aan het *souperen* is, kan men het er voor houden, dat er aan terugkeeren niet meer te denken valt. Voor het overige is het de gewoonte niet om een vogel op die wijze binnengelokt, reeds in den eersten nacht den besten te plukken; men laat hem integendeel verscheidene nachten achter elkander aan de winnende hand. De *Grieken* hebben daarmede twee oogmerken, in de eerste plaats, om hunnen » vogel" groot spel te doen wagen, en vervolgens om langs alle wegen, het zij door hem zelven, het zij door middel van anderen, de hoogtoorheid van zijn vermogen te kennen, om hun plan van aanval te kunnen ontwerpen. Het komt er niet op aan, of het slagtoffer beschikbare gelden heeft of niet, als het maar te voorzien is, dat hetzelve zonder moeite tot betaling te krijgen zal zijn, want de kas van *Crockford* staat voor hem open; deze zal hem het bedrag van zijn verlies wel voorschieten, al was het ook een millioen, al was het meerder. Op die wijze steken vele jonge lieden van de aanzienlijkste huizen zich tot over de ooren in zoogenaamde schulden van eer, voordat zij in het bezit van hun vermogen zijn gesteld; en komt het eindelijk zoover dat zij hun eigen meester worden, dan zijn zij soo arm als te voren. Eenige jaren geleden, gebeurde het nog dat een edele lord, toen hij meerderjarig was geworden, aan *Crockford* eene eere-schuld van 2,500,000 fr, betaalde.

De kok van *Crockford* is de vermaarde *Ude*; hij heeft een jaarlijksch inkomen van 25,000 fr. en heeft een anderen kok onder zijne bevelen, die jaarlijks 12,500 fr. geniet. Zelden gebeurt het dat de kok *Ude* in persoon het toezigt in de keuken houdt; dit gebeurt alleen als de hertog *van Argyll*, of een ander der voornaamste leden van de club, het verlangt. De wijnen die aan de tafel van *Crockford* worden gedronken, laten niets te wenschen over, noch wat de hoedanigheid, noch wat de verscheidenheid aangaat. Men zal zich een denkbeeld van de grootschheid der Crockfordsche inrigting kunnen maken, als men weet dat hij bestendig drie-en-dertig lakeijen in dienst heeft, waarvan de helft des daags, en de andere helft des nachts in eene rijke livrei de dienst verrigt. Deze bedienden, die goed betaald worden, gehoorzamen stiptelijk aan de minste bevelen van de gasten huns meesters, dat is te zeggen, dat zij volmaakt goed hunne dienst verstaan. 't Is zeer natuurlijk, dat zij, bij de prachtige *soupers* en de overheerlijke wijnen, den luister van het geheel nog verhoogen, de zinnen der ongelukkige slagtoffers nog meer verblijsteren en hen nog spoediger in hun verderf storten; want deze begrijpen, de eerste maal dat zij dien glans aanschouwen, niet, dat alles met hun geld en dat van andere dwazen moet worden goedgemaakt.

Gelijkvloers bevindt zich nog, naast het leesvertrek, eene kamer voor hazardspelen, die kleiner is dan die op de eerste verdieping. Als de Huizen niet bijeen zijn, dan is het aantal spelers in de stad veel minder; en alsdan is het *salon* gelijkvloers open, en blijft dat van de eerste verdieping gesloten.

Met klokslag van elf ure gaat de zaal open en worden de dobbelsteenen geschud. *Crockford* plaatst zich in een hoek voor een kleinen lessenaar en verlaat die plaats nooit voor dat er met spelen wordt opgehouden. Hij is steeds zijn eigen secretaris, want het is aan iederen beambte verboden, om, onder wat voorwendsel ook, in het salon te komen, zoo lang de spelers *werken*. Een eerste *page* bekleedt den post van opper-intendant, inspecteur of van *croupier*. Hij zit op de speeltafel, tegenover *Crockford* en gelijkt wel op een koningje dat op zijn troon zit. Even als overal elders, roept hij den uitslag van het spel af, en strijkt met zijn schepje de winst der bank naar zich, of schuift hare verliezen naar de spelers toe. Die man bezit het volle vertrouwen van hen die dit gedeelte van het huis bezoeken, en hoewel *Crockford* hem voor zijne diensten betaalt, (hij ontvangt, naar men verzekert, een vorstelijke belooning, 1250 fr. 's weeks); zoo beschouwt men hem geenszins als een loontrekkend bediende. De bank staat naast *Crockford*. Iedere nieuweling denkt, dat hij haar wel zal laten springen voor dat hij van zijn stoel opstaat, doch als hij het vertrek verlaat, vindt hij dat al zijne pogingen er maar toe hebben bijgedragen, om de bank nog meer te stijven.

(*Het vervolg hierna.*)

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Vierde Klasse.

3de Trekking: N°. 6480, een prijs van *f* 1000.
4de —— N°. 20757, een prijs van *f* 1500.
5de —— N°. 23516, een prijs van *f* 1000; N°. 21719, *f* 1000.
6de —— N°. 11411, een prijs van *f* 1000; N°. 19860, *f* 1000.
7de —— N°. 19622, een prijs van *f* 1000.
8ste —— N°. 9983, een prijs van *f* 1000; N°. 2079, een premie van *f* 2000.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

Van Woensdag den 2den Maart.

TARWE. — Aan gebruikers afgedaan als voren: 123 ℔ p. N. Vriesw. *f* 198; - 130 ℔ p. b. Poolsche *f* 290, 295; - 126 ℔ O. Pomm. *f* 220.

ROGGE. — Stil: 123 ℔ Pruis *f* 170.

GARST. — Flaauw: Zeeuwsche Zomer *f* 120, - 104 Old. Wit. Kamp en Overijsel

HAVER. — In een doen: 87 ℔ N. dikke *f* 90; - 75 N. roer *f* 73; - 70 ℔ oude *f* 85.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT TE AMSTERDAM.

(*Van Woensdag* 2 *Maart*).

KOOLZAAD. — 1½ *f* hooger; Kielsch 55 *f*; Oostv. 54 *f*; Vriesch 48 *f*.

LEINZAAD. — In een doen: 114 ℔ Zeeuwsch *f* 292½.

HENNEPZAAD. — Was zeer willig: per 6/w. *f* 36¼; vliegend *f* 35a35½, Mrz *f* 34⅜a35; Sept. *f* 32, 32½; Oct. *f* 32½, 32½.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 34⅝; vliegend *f* 33¼, ¾.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅛, ⅜, ½; dito 5 pCt. 100⅜, ½; Kansb. *f* 22⅝, ¼; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93⅜; dito 3½ pCt. 76⅜, ½; Handelm. 1845; O. I. 4 pCt. 88¼; Amsterdam van 85 *f*, 24½, ⅝; dito Coup. 42¼; Columb. 20⅜; Enk. Bl. Cr. 23⅝.

OPROEPING.

Allen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of eenige papieren of effecten onder zich hebben, behoorende tot de nalatenschap van wijlen Vrouwe MARGARETHA CLEKHOFF, Weduwe den Heer CORNELIS VERBEY, overleden te Utrecht den 14den Februarij 1837, worden versocht daarvan opgaave of betaling te doen uiterlijk vóór of op den 1sten April aanstaande, aan den Wel Ed. Heer CLEMENT LENS, Notaris residerende te *Utrecht*, of ten kantore van den ondergeteekenden Hoogeovensteeg,

G. M. VAN DE VEN,
Advok. en Executeur Testamentair.

Utrecht, den 27. Februarij 1837.

*** Men verlangt in eene gevestigde Fabrijk te Amsterdam, een bekwaam TAPELWERKER, vlug werkende en grondig het vak van EPAULETTES en al, wat daartoe behoort, verstaande, kunnende hij alsdan op een mast bemin ten minste *f* 8,— per week staat maken, buiten de benefice, maanop, in buitengewone omstandigheden, zijn inkomen kan gebragt worden. Die hiertoe genegen is, en voldoende bewijzen van kunde en eerlijkheid kan bijbrengen, adressere zich met *franco*-Brieven, onder de letters C. R., bij den Boekhandelaar H. ERIJLINK, te Amsterdam.

*** De Ondergeteekende, Zaakwaarnemer, zal zich, gelijk in vorige jaren, bezig houden met het bezorgen van PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS, voor de Nationale Militie, voor de Provincie Zeeland en het District Breda, Noord-Brabant, op zeer voordeelige en solide condition. Bijzonder de gesocordeerde gelden voor den Plaatsvervanger in de kas van den Belanghebbende, om naar beider goedvinden verder te bepalen; bel oft een prompte bediening. Briefven *franco*.

GOES, den 27. Februarij 1837.

W. PIETERSE,
Zaakwaarnemer.

*** Het DIJKBESTUUR van den *Royalen Polder*, gelegen onder de *Zuidwest*, *Zeevanbergen* en *Klundert*, doet te weten, aan de minstaanbiedenden, op Donderdag den 16den Maart 1837, des voormiddags ten tijde ten huize van ARIE SIMONS, op den *Buiten-Moerdijk*, te BESTEDEN:

Het DIGTEN van een GEVALLEN GRONDGAT in den ZEEDIJK, van den *Royalen Polder*, bij het Dorp van de *Lage Zwaluwe*. Informatie te bekomen bij den Opzigter DUBBELMER te *Lage Zwaluwe*.

STOOM-JAGT PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

Maart 1837.

Van MIDDELBURG.		Van ROTTERDAM.	
Zondag	5, 's morg. 10 uure	Dingsdag	7, 's morg. 4 uure
Donderd.	9, » 5 »	Vrijdag	10, » 6 »

*** Door F. P. STERK, te *Breda*, is heden verzonden:

Berigt van Inteekening op een MEMORIAAL VOOR DE OFFICIEREN DER GENIE, of zakelijken Inhoud van alle bestaande Wetten, Besluiten, Basolikkingen, of andere Algemeene Verordeningen, welke sedert 1 Januarij 1814 uitgevaardigd zijn; bijeenverzameld door M. WEESENBEEK, Maj. Ingenieur. Deze [illegible] ruimte ter aanvulling [illegible] eenhonderd vellen in folio schrijfformaat bevatten zal, zal met zes Platen, benevens alle modellen van Staten, opgave, Declaratien, enz. aan Heeren Inteekenaren, zoodra mogelijk voor *f* 0,— worden afgeleverd. Buiten Inteekening zal de prijs aanmerkelijk worden verhoogd.

Heeren Boekhandelaren welke nog geene opgaven van het benoodigde getal Ex. van het BOEKJE VERSLAG gedaan hebben, worden dringend verzocht zulks bij eerste gelegenheid te doen. — tot hunne informatie dient tevens dat de 4de en laatste Aflevering der PROEVE VAN BREDAASCH TAAL-EIGEN; verzameld en toegelicht door Mr. J. H. HOEUFFT, binnen eenige dagen zal worden verzonden.

Van het werkje: DE VOORTREFFELIJKHEID VAN HET GEREFORMEERDE BOVEN HET ROOMSCHE GELOOF, in gemeenzame gesprekken, waarvan de prijs 30 Cents is, zijn nog Exemplaren voorhanden. Men lese hieroven de *Boekzaal* van Februarij jl.

BIJ BROESE & COMP. TE BREDA,

is van de pers gekomen en aan HH. Inteekenaren verzonden:

TIJDSCHRIFT VOOR AANKOMENDE ONDERWIJZERS.

EERSTE JAARGANG, TWEEDE STUK.

In 4 Stukken is zijn Complet f 2,00.

De Inhoud van dit Tijdschrift bepaalt zich tot de drie volgende hoofdonderwerpen:

I. AANKONDIGING VAN NIEUW UITGEKOMENE BOEKEN,
II. MENGELINGEN,
III. VRAGEN EN OPGAVEN.

In de eerste afdeeling worden de lezers met het bestaan van zulke werken bekend gemaakt, die of voor schoolgebruik, of tot eigene vorming van den onderwijzer worden in het licht gegeven.

De Mengelingen bestaan in: Opstellen over opvoeding en onderwijs, Ziel-, Taal-, Reken- en Aardrijkskundige Verschappen, Geschiedenis, Godsdienst en [illegible] Schoolbeheer.

De derde afdeeling bevat, vragen over opvoeding en onderwijs. a. Taalkundige vragen. b. Opstellen ter verbetering [illegible] gen over de theorie der Rekenkunst. b. Rekenkundige vraagstukken. 5. a. Vragen over de Natuur- Aardrijkskundige vragen en voorstellen. b. Natuurkundige vorstellen. 6. Geschiedkundige vragen, zoo over de Bijbelsche en Vaderlandsche als over de Algemeene Geschiedenis. 7. Vragen over Godsdienst en Zedekunde. 8. Bijzondere onderwerpen.

[illegible] van deze afdeeling beschouwd mich als zeer nuttig, daar [illegible] eenen anderen aanvoer, den lust bevorderd tot beproeving [illegible] zoeken, en daardoor [illegible] verlaten het oude vertrouwen, terwijl [illegible] Om in de behoefte van [illegible] zoodanig te voorzien, dat zij met den [illegible] zamen overeenkomt, en de [illegible] gelijk zijn aan de opgave van plaats hebbende examens [illegible]

De Schoolonderwijzers, Schoolonderwijzeressen, [illegible] ten en aanwekelingen, worden door deze opene [illegible] tot het leveren van gepaste bijdragen, het beantwoorden en oplossen van vragen en voorstellen, die in dit Tijdschrift zullen voorkomen. De inzenders van eenige opstel, vragen, [illegible] met hunnen naam of handmerk onderteekend, om bij de opgave te worden vermeld, zoo als ook [illegible] achter elk stukje geplaatst worde.